

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Karla Šimky a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **R. R.**, zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2024, čj. OAM-1097/ZA-ZA11-ZA21-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 7. 2025, čj. 57 Az 13/2024-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce v zemi původu přišel o svůj dům, po devíti měsících odcestoval za prací do Polska, kde požádal o pobytové oprávnění, a poté se přesunul do České republiky, kde se mu líbí a chtěl by zde zůstat. Podal tedy žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný mu ji však shora označeným rozhodnutím v žádné z jejích forem neudělil. Proti tomu brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Žalobce namítal důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, tedy skutečné nebezpečí vážné újmy v případě návratu, spočívající v tom, že přišel o domov, neboť jeho dům byl nezákonně zbourán. Nemá se tedy kam vrátit a musel by snášet i špatnou ekonomickou situaci.

[2] Žalovaný nezpochybnil žalobcova tvrzení o zbourání jeho rodinného domu synem místního starosty, který na tom místě hodlal vybudovat parkoviště a nové stavby. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce se kvůli této okolnosti sice ocitl ve složité životní situaci, ta však sama o sobě neznamena, že by mu hrozila vážná újma podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Zničení domova sice pro žalobce znamenalo citelnou ztrátu,

nicméně podstatné je, zda žadateli hrozí nebezpečí v budoucnu. Jednalo se o jednorázový negativní jev, který nebyl z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dále relevantní. Sám žalobce uvedl, že mu dům zbourali pro jeho umístění, protože se jim líbilo ono místo. Nestalo se tak pro osobu žalobce, jeho názory, pohlaví, rasu, náboženství, příslušnost k určité etnické či sociální skupině apod.

[3] Žalobce potvrdil, že poté již žádným dalším obtížím nečelil, odešel žít k bratrovi. Z ničeho také nevyplynulo, že by měl být do budoucna terčem negativního postihu, ať už ze strany státních orgánů nebo soukromých osob. Krajský soud proto neprováděl dokazování v této souvislosti žalobcem odkazovanými zprávami k aktuální situaci v Uzbekistánu (žalobce je ani výslovně k důkazu nenavrhl). Tvrzení o zaujatosti uzbeckých orgánů veřejné moci je podle soudu spekulativní. Dle žalobce má navíc ve městě již působit jiný starosta.

[4] Faktickým důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu tak podle soudu zjevně byla ekonomická situace žalobce. I v žalobě tvrdil, že by po návratu musel žít na ulici a byl odkázaný na druhé. Ekonomické potíže však bez dalšího nejsou relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Po zbourání domu odešel žalobce žít k bratrovi, v Uzbekistánu ostatně zůstávají i ostatní členové žalobcovy rodiny. Naproti tomu v ČR žalobce zázemí nemá. S podkladem o socioekonomické situaci v Uzbekistánu ze dne 13. 3. 2024, podle něhož může žalobce využít státní sociální podpory, resp. podpory v nezaměstnanosti, nijak konkrétně nepolemizoval.

II. Argumentace účastníků řízení

[5] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Namítá, že se krajský soud posouzením uplatňovaných azylových důvodů zabíral povrchně a stěžovatelovy žalobní námitky nebyly řádně vypořádány. Není možné, aby zajištěný podkladový materiál konstatoval četné porušování mezinárodních závazků v Uzbekistánu a omezenou úroveň demokracie a spravedlnosti a zároveň dospěl k závěru, že se stěžovatel v případě návratu do vlasti dočká spravedlivého procesu a zacházení. Stěžovatel poukazuje na to, že neobdržel kompenzaci za zbourání domu a osoby, které to způsobily, nebyly potrestány. Žalovaný postupoval v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, krajský soud se nedostatečně zabíral námitkou porušení § 14a zákona o azylu. Stěžovatel prokázal možné pronásledování v případě návratu do vlasti, zejména pak hrozbu vážné újmy (resp. minimálně existuje odůvodněné a reálné nebezpečí, že stěžovateli újma hrozí). I když stěžovateli hrozí vážná újma ze strany soukromé osoby, v důsledku korupce v řadách státních orgánů se na ně nemůže obrátit se žádostí o pomoc.

[6] Stěžovatel odkázal na příručku Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky OSN k prokazování azylového příběhu s tím, že v pochybnostech se žadateli o mezinárodní ochranu vyhoví. Připomněl, že protiprávní jednání, které se stalo v Uzbekistánu, nemá dopady pouze do jeho života, ale působí destruktivně na členy jeho rodiny, včetně nezletilých dětí, které byly vyhnány z domova a žijí v provizoriu, přičemž jedinou nadějí na lepší života je pobyt a práce stěžovatele v ČR. Je tedy nehumánní mu azyl neudělit. Přesah

pokračování

vlastních zájmů spatřuje stěžovatel v tom, že totožná situace se může týkat značného množství jeho krajanů.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. V průběhu správního řízení vyšlo najevo, že motivem žádosti o mezinárodní ochranu byla legalizace pobytu na území ČR, resp. ekonomická situace. Na žádost nelze nahlížet jinak než na účelovou. Stěžovatel se s podklady mohl seznámit, neuvedl však další skutečnosti, které měl žalovaný vzít v potaz, pouze sdělil, že ČR je krásná země a do Uzbekistánu jet nechce.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[9] Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatel spatřuje přesah vlastních zájmů, a tedy důvod přijetí své kasační stížnosti k věcnému posouzení v tom, že totožná situace se může týkat značného množství jeho krajanů. Podle NSS se však ve věci stěžovatele o žádný z výše popsanych případů nejedná. Kasační námitky požadavek přijatelnosti nesplňují.

[10] Podle stěžovatele krajský soud nedostatečně zjistil skutkový stav ve vztahu k situaci v Uzbekistánu. Krajský soud však nedospěl k závěru, jak se zřejmě domnívá stěžovatel, že po návratu do Uzbekistánu lze očekávat, že stěžovatel získá za zbouraný dům či za zadržení policií náhradu, ale usoudil, že podle všeho mu již další nebezpečí v této zemi nehrozí. Cílem soukromých a dalších aktérů totiž bylo získat stěžovatelův pozemek, a jakmile toho dosáhli, stěžovatele již neobtěžovali a další nebezpečí od nich proto nehrozí. Tento klíčový závěr krajského soudu, který je v souladu s judikaturou NSS (např. již krajským soudem citované rozsudky ze dne 24. 8. 2017, čj. 1 Azs 227/2017-33, bod 40, či ze dne 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, č. 3924/2019 Sb. NSS, bod 23), přitom stěžovatel konkrétně nerozporuje. Ač NSS chápe závažnost stěžovatelem utrpěného příkoří a nezlehčuje jeho následky na život rodiny, krajský soud nepochybil, pokud tuto událost hodnotil toliko prizmatem potenciality budoucího ohrožení. Krajský soud též dostatečně odůvodnil, proč vzhledem k tvrzením stěžovatele a skutkovým zjištěním žalovaného považoval zjištěné informace o Uzbekistánu za dostačující a proč ve vztahu k nim nedoplnil dokazování (srov. např. rozsudek NSS ze dne 2. 12. 2009, čj. 1 Afs 77/2009-114, či ze dne

28. 4. 2005, čj. 5 Afs 147/2004-89, č. 618/2005 Sb. NSS, anebo usnesení NSS ze dne 11. 2. 2025, čj. 8 Azs 189/2024-69, bod 30).

[11] K bezpečnostní situaci v Uzbekistánu se NSS opakovaně vyslovil ve své judikatuře. Z ní vyplývá, že ze zpráv o Uzbekistánu sice lze dovodit, že lidskoprávní situace v tomto státě nedosahuje standardu západních zemí, nicméně v této oblasti nedávno došlo k některým pozitivním změnám (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2023, čj. 2 Azs 20/2022-30, bod 37). Ve vztahu ke stěžovatelovým námitkám ohledně ekonomické situace jeho a jeho rodiny rozhodl krajský soud v souladu s judikaturou, podle které ekonomické důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu nelze považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy ve smyslu § 12, resp. § 14a zákona o azylu (rozsudky NSS ze dne 15. 12. 2003, čj. 4 Azs 31/2003-64, nebo ze dne 16. 1. 2020, čj. 1 Azs 417/2019-22, bod 13), a tedy za důvod, pro který by bylo možné mezinárodní ochranu udělit.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[12] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51-53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. prosince 2025

Eva Šonková
předsedkyně senátu